

2.2. MIGRANTMENIGHEDER I DANMARK

Antallet af migrantmenigheder er i løbet af de sidste 4 ½ år steget fra ca. 145 i 2004 til ca. 212 i 2008. Væksten i migrantmenigheder, hvoraf mange tilslutter sig et godkendt trossamfund og endnu flere selv ansøger om godkendelse, er en signifikant udvikling, som vidner om fortsat forandringer af organiseret religion i Danmark.

Af Jørgen Skov Sørensen, ph.d. og sekretariatschef i Folkekirkens mellemkirkelige Råd, bestyrelsesmedlem i CSR

Folkekirken og de andre gamle

I Danmark har vi først og fremmest Folkekirken. Den er stor og betydningsfuld og strækker sig over mere end 80 % af befolkningen, der – omend langt fra alle bruger Folkekirken som aktiv sognekirke – for en stor dels vedkommende forstår folkekirken som en del af dansk identitet. Folkekirken har været her siden Grundlovens ikrafttræden i 1849 og har rødder langt tilbage som evangelisk-luthersk kirke, helt tilbage til reformationen i Danmark i 1536.

Men der er også de etablerede og godkendte/anerkendte danske frikirker. Baptistkirken, Metodistkirken, Missionsforbundet, Pinsekirken... Flere af dem har været her næsten ligeså længe som folkekirken. De er små – i de fleste tilfælde med bare nogle få tusinde medlemmer – men ejer ofte en indre styrke og en identitet, som langt overgår, hvad deres størrelse i øvrigt legitimerer. Og så er der jo Den Katolske Kirke i Danmark. Landets næststørste kirkesamfund med sin egen tradition og identitet, der rækker langt ud over landets grænser og ud i den verdensomspændende Katolske Kirke.

Fælles for folkekirken, frikirkerne og Den Katolske Kirke i Danmark er dette, at de alle har en efterhånden lang historie i Danmark. De er en del af det etablerede kirkelige landskab, som findes og opererer på forskellig vis i landet: holder gudstjenester, udfører diakonalt arbejde, er del af mange menneskers liv. Sådan har det været i mange år.

Ny kirkelig rørelse

I disse år er der imidlertid noget nyt på vej i dansk kirkeliv. Globaliseringen har gjort sit indtog. Det er ikke første gang globaliseringen er fejlet over landet og har efterladt kirkelivet i nye og anderledes former og farver. Mange af frikirkerne, som i dag findes i landet, er resultater af den globalisering, som missionsiveren i Storbritannien og USA i det 19. århundrede reflekterede. Man sendte missionærer til fastlandseuropa og etablerede frikirker, hvor det var muligt. Dette var tidlig globalisering.

I dag er det en anden form for kirkelig bevægelse, vi registrerer i Danmark som følge af globaliseringskræfter: dannelsen af migrantmenigheder. Nu er det ikke enkelte missionærer, der dukker op, kalder til omvendelse og planter kirker. Slutningen af det 20. århundrede og begyndelsen af det 21. har set stærke folkevandringer, migrationer, som har ændret demografien i Europa og i Danmark.

Publikationen [Tal og Fakta på udlændingeområdet 2007](#), som udgives af Integrationsministeriet, viser, at der i 2007 indrejste 58.569 personer til Danmark, en stigning fra 33.363 i 2002. I dette tal indgår bl.a. mennesker, der er kommet til Danmark som studerende, som flygtninge, specialuddannet arbejdskraft, som asylansøgere

DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

og som familiesammenførte. Selvom der ved indvandring ikke registreres på grundlag af religiøs overbevisning i Danmark, viser undersøgelser, at en stor andel af disse nydanskere er kristne.

Normalt hører man i offentligheden mest om muslimske indvandrere, men et estimat i en nylig publikation – Migrantmenigheder.dk - fra Folkekirkens mellemkirkelige Råd og Kirkernes Integrationstjeneste (KIT) fortæller, at ca. 40 % af de indvandrere, der kommer til Danmark er kristne. Disse kristne migranter kommer oftest med baggrund i enten traditionelle ortodokse mellemøstlige kirkesamfund eller med pentekostale aner fra store afrikansk etablerede kirker, men en del tilhører også Den Katolske Kirke i de lande de kommer fra, ligesom en relativ stor andel er baptister.

Fælles for mange af dem er det, at de i Danmark ønsker at fortsætte med at holde gudstjeneste som de kender det "hjemmefra", men også at de færreste finder kirker og menigheder i Danmark, som umiddelbart kan opfylde det behov, de har for en særlig kulturel gudstjenesteform eller en særegen teologisk accentuering eller udlægning af den kristne tradition. Disse kristne falder altså ikke lige ind i en dansk sognemenighed for at blive del af den dominerende danske kirkelige identitet.

Dette kan forstås for så vidt, at de færreste kristne indvandrere er evangelisk-lutherske, som folkekirken er det, men selv migranter med fx baptistisk eller katolsk konfessionel baggrund vil ofte finde det vanskeligt at tilpasse sig disse konfessionelle kirkesamfunds danske traditioner og teologier. Mange kristne migranter vælger derfor at danne egne kirker og menigheder med egen ledelse og en selvforståelse, der afspejler de traditioner, som de har været vant til tidligere.

Den Katolske Kirke i Danmark løser "problemet" ved at danne forskellige sproggrupper inden for kirken, mens det fx i visse baptistmenigheder har vist sig, at migrantkristne udgør så stort et antal, at den bestående etnisk danske menighed kommer til at udgøre en forsvindende lille del og må se de danske traditioner tilsidesat af mere eksotisk prægede liturgier. Vanskeligheder med integration i samfundet generelt fornægter sig ikke i det kirkelige landskab specifikt – de kulturelle forskelligheder og udfordringer trives trods konfessionel religiøs lighed.

Omvendelse, mission, samfund

Den undersøgelse, som Migrantmenigheder.dk bygger på, viser at antallet af sådanne kirker er steget betragteligt de sidste år^[1]. En stigning som må formodes at have sit afsæt i den stigende indvandring til Danmark jf. tallene fra integrationsministeriet ovenfor. Hvad karakteriserer da, de nye menigheder, som popper op rundt omkring i Danmark? Hans Henrik Lund, daglig leder af Kirkernes Integrationstjeneste (KIT) og iagttagere af migrantmenigheder gennem en årrække, lister i Migrantmenigheder.dk en række karakteristika, som går igen hos de nye selvetalerede kirker i Danmark:

- Gudstjenesterne er samlingspunkter for fællesskab, venskab og netværk
- Gudstjenesterne er ofte moderne i deres form
- Prædikenen er meget direkte og handler om kristen livsførelse i stedet for en privat tro
- Kristendommen er centrum i livet og altså ikke en valgmulighed blandt andre muligheder
- De kristne indvandrere udtrykker deres tro i fællesskabet, og ofte deltager mange i bønnerne
- De kender de centrale kristne dogmer og læresætninger
- De er stolte over at være kristne og oplever den kristne tro som relevant i dagens samfund

DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

- De lever med et missionalt perspektiv og har et ønske om at udbrede den kristne tro til andre

Selvom mange af disse karaktertræk minder om den kristenforståelse, man kan finde i fx Pinsekirken i Danmark, den mere karismatiske gudstjenesteudfoldelse med vægtning af den personlige omvendelse og et stærkt bønssfælleskab, har selv Pinsekirken i Danmark ikke evnet at tiltrække massivt fra de kristne migranter, hvilket formodentligt i første omgang skyldes de sproglige forskelle. Der finder dog i visse tilfælde et samarbejde sted.

Et signifikant karaktertræk, som går igen blandt de fleste af de selvetablerede migrantkirker, er forståelsen af relevansen af det kristne budskab ind i det omgivende samfund. Her er det igen den personlige omvendelse, der spiller en rolle – den enkelte kristne ser en radikal forskel mellem omvendelsens "før" og "nu" og overfører denne holdningsændring til samfundet, som ideelt set skal afspejle kristne normer og værdisæt – omvende sig - for at blive et sundt samfund.

Denne teologiske forståelse af kristendommens rolle sætter radikalt spørgsmålstejn ved den herskende danske opfattelse, at religion og politik skal holdes adskilt – en holdning der trækker spor langt ind i folkekirkens væsen - og bliver derfor en udfordring både for dele af den etablerede majoritetskirke og de nye migrantkirker.

Samtidigt er migrantkirkernes missionsiver, deres "missionale perspektiv" som Hans Henrik Lund udtrykker det ovenfor, et lignende udtryk for ønsket om at "komme ud over kanten" som kirke og menighed. Iveren både skræmmer og tiltrækker i de etablerede kirker. Som en af de afrikanske menighedsledere udtrykker det: "Vi er høsten af den sæd, vestlige kirker i mission såede i Afrika for mange år siden. Nu kommer vi for at give tilbage". En del etniske danskere har da også tilsluttet sig de nye migrantmenigheder og vil måske på længere sigt være med til at bygge bro mellem det i mange danskere øjne eksotiske og det mere traditionelt danske.

For nogle kan det virke skræmmende, at den ligefremme og ofte systematisk organiserede missionsiver har etniske danskere som objekt. For andre giver denne uforbeholdne glæde ved at dele evangeliet med alle på ens vej nyt håb for kirker og kristne i et Danmark, hvor de gamle kirker til stadighed mister folkelig opbakning, og man da også ser rundt omkring en voksende interesse for samarbejde mellem etablerede historiske kirkesamfund, inklusive Folkekirken, og de nye menigheder.

Undersøgelsen af migrantmenigheder i Danmark er foretaget af Folkekirkens mellemkirkelige Råd og Kirkernes Integrationstjeneste (KIT) og udgiver af Folkekirkens mellemkirkelige Råd i bogen *Migrantmenigheder.dk*, som kan købes for kr. 98,00 plus forsendelse på www.interchurch.dk. Undersøgelsesmateriale og analyser ligger endvidere på hjemmesiden www.migrantmenigheder.dk, som løbende opdateres med statistik og kontaktoplysninger for de eksisterende, kendte migrantmenigheder.

[1] Undersøgelsen definerer en migrantmenighed som menigheder af "mindst 10 personer der jævnligt mødes og fejrer kristen gudstjeneste/messe på et andet sprog end dansk ved en præst eller leder, der ikke er etnisk dansk".